

ברכת החמה

"הרואה חמה בתקופתה אומר:"

"_____"

מובא במסכת ברכות: "מתי הוא זה? אמר אביי

"_____"

ברכת החמה היא ברכה מיוחדת הנאמרת פעם ב- _____ שנה, כאשר השמש שבה אל המקום בו הייתה בעת בריאת העולם באותו יום ובאותה שעה.

השמש נבראה ביום _____ שנאמר: "_____"

ורש"י מסביר: _____

מאז אותו יום רביעי לפני אלפי שנים, השמש מקיפה את העולם סיבוב שלם שאורך כשנה. בתום השנה היא שבה למקום מוצאה, אל המקום שבו היא הייתה כשנבראה - בו היא החלה את סיבובה הראשון. אך לא באותה שעה ביום.

רק אחת לארבע שנים, הקרוי - מחזור קטן, היא חוזרת ומגיעה למקום תלייתה בשעת תחילת הלילה. אך גם בתום אותן ארבע שנים, אין זה כיום תלייתה - תחילת ליל רביעי - אלא בימים אחרים. רק עשרים ושמונה שנים הקרוי - מחזור גדול, היא מגיעה למקום תלייתה בשעה וביום כפי שהיה במעשה בראשית. וכך הוא החישוב בקצרה: ארבע תקופות בתקופת החמה: ניסן (אביב), תמוז (קיץ), תשרי (סתיו), וטבת (חורף). לארכן של ארבע התקופות הובאו בתלמוד ובראשונים שיטת שמואל ושיטת רב אדא.

לפי שיטת האמורא שמואל, שעליו נאמר: "_____"

יש בשנת חמה שס"ה יום ושש שעות, או 365.25 יום. אם נחלק את את הימים האלו לשבועות נקבל 52 שבועות שלמים ועוד יום אחד ורבע יום. לפי זה, בכל שנת חמה, אם כן, השמש העורכת סיבוב שלם תסיים את הסיבוב יום ורבע לאחר מכן בימי השבוע - בכל שנה מתחילה תקופת ניסן בימי השבוע ביום אחד ושש שעות (רבע יום) מאוחר יותר מבשנה הקודמת.

יוצא, איפוא, שמחזור גדול של חמה (28 שנים), מחולק ל 7 מחזורים קטנים של ארבע שנים, אשר בתחילת כל אחד מהם חלה תקופת ניסן בתחילת היממה, אך אין היא חלה באותו יום מימי השבוע כמו במחזור הקודם אלא יומיים קודם (ליל: ד', ב', ז', ה', ג', א', ו').

כאמור, המאורות נתלו במעשה בראשית בתחילת בראשית בתחילת ליל רביעי, לכן, בסיום כל שבעת המחזורים הנ"ל (שהוא תחילת מחזור קטן וגדול נוספים), חוזר שוב הסדר הנ"ל. דהיינו שתקופת ניסן מתחילה בתחילת ליל ד', כפי שהייתה בעת תליית המאורות.

כשמגיעה עת זו, שהחמה מתחילה את מסלולה מחדש בליל רביעי כבעת הבריאה, ציוונו חז"ל שעם ראיית השמש ביום שממחרת אותו לילה נדיר, נשבח את הקב"ה בברכה: "_____"

ברכת החמה זשס"ט בכותל המערבי

ברכת החמה זשס"א
בתפניתה צראנה ה"פנ מצתם" זצ"ל

ברכת החמה זשס"ט

ברכת החמה

"הרואה חמה בתקופתה אומר:

"עולה מעלה כראשית"

מובא במסכת ברכות: "מתי הוא זה? אמר אביי

"כאשר יראה חמה בתקופתה אומר: "עולה מעלה כראשית. ותחילת תקופת האביב חלה כחל לכתבו להוא כתחילת חלה לבין הלילי ארכי"י"

ברכת החמה היא ברכה מיוחדת הנאמרת פעם ב- 28 שנה, כאשר השמש שבה אל המקום בו הייתה בעת בריאת העולם באותו יום ובאותה שעה.

השמש נבראה ביום רביעי שנאמר: " ויאמר אלוקים יהי מאורות כרקע השמיים והכדור בין היום ובין הלילה והיו לאורות ואוצרים וימים ולילות" (בראשית א' יב)

ורש"י מסביר: "היה מאורות" – מיום ראשון נכראו וכרכי"י ציוה אליהם להתלות כרקע.

מאז אותו יום רביעי לפני אלפי שנים, השמש מקיפה את העולם סיבוב שלם שאורך כשנה. בתום השנה היא שבה למקום מוצאה, אל המקום שבו היא הייתה כשנבראה- בו היא החלה את סיבובה הראשון. אך לא באותה שעה ביום.

רק אחת לארבע שנים, הקרוי – מחזור קטן, היא חוזרת ומגיעה למקום תלייתה בשעת תחילת הלילה. אך גם בתום אותן ארבע שנים, אין זה כיום תלייתה – תחילת ליל רביעי – אלא בימים אחרים. רק עשרים ושמונה שנים הקרוי – מחזור גדול, היא מגיעה למקום תלייתה בשעה וביום כפי שהיה במעשה בראשית. וכך הוא החישוב בקצרה: ארבע תקופות בתקופת החמה: ניסן (אביב), תמוז (קיץ), תשרי (סתיו), וטבת (חורף). לארכן של ארבע התקופות הובאו בתלמוד ובראשונים שיטת שמואל ושיטת רב אדא.

לפי שיטת האמורא שמואל, שעליו נאמר: "היו לבאי הרקיע מוכרים לו כלבאי אירו נהרצאו" יש בשנת חמה שס"ה יום ושש שעות, או 365.25 יום. אם נחלק את את הימים האלו לשבועות נקבל 52 שבועות שלמים ועוד יום אחד ורבע יום. לפי זה, בכל שנת חמה, אם כן, השמש העורכת סיבוב שלם תסיים את הסיבוב יום ורבע לאחר מכן בימי השבוע – בכל שנה מתחילה תקופת ניסן בימי השבוע ביום אחד ושש שעות (רבע יום) מאוחר יותר מבשנה הקודמת.

כשמגיעה עת זו, שהחמה מתחילה את מסלולה מחדש לביל רביעי כבעת הבריאה, ציונו חז"ל שעם ראיית השמש ביום שממחרת אותו לילה נדיר, נשבח את הקב"ה בברכה: "ברוך אתה ה' אלוקינו אלך העולם עולה מעלה כראשית"

ברכת החמה חמש"ט בכזתל המערבי

ברכת החמה חמש"א בתפנית צראה ה"פז מצתם" זצ"ל

ברכת החמה חמש"ט